

Man var imidlertid ved Gennemførelsen af Loven af 1942 stærkt optaget af Muligheden for at finde og give Støtte til eventuelle nye Skoleformer, hvorved det maatte kunne lykkes at drage ogsaa Byungdommen til Højskolen og herved tilføre Bybefolkningen en tilsvarende kulturel Værdi, som Højskolen har tilført Landbefolkningen. Udover den i § 2 indeholdte Hjemmel for at give Støtte til Daghøjskoler, der samler Eleverne til Undervisning og Samvær om Dagen, indeholder Loven ikke Anvisning paa nogen Nydannelse, hvorved dette Maal kunde naas.

Der er imidlertid efter Lovens Gennemførelse paabegyndt en enkelt Byhøjskole, hvilende paa en efter Byforhold afpasset særlig Ide, gaaende ud paa at samle paa Skolen til fælles Oplevelse og delvis fælles Undervisning unge fra saavel Landet som Byen, saaledes at de unge fra Landet tager Ophold og faar Undervisning paa Skolen ganske som Eleverne paa de almindelige Skoler, medens Eleverne fra Byen paa tilsvarende Maade tager Ophold paa Skolen, men kun delvis deltager i Skolens Undervisning, da de maa beholde det Arbejde, gennem hvilket de tjener deres Ophold, og som de derfor ikke kan opgive. Ved at tage Ophold paa Skolen, hvor de har deres hele Tilværelse udenfor Arbejdstiden, giver de sig imidlertid iøvrigt ganske ind under et Skoleopholds Vilkaar og den dermed følgende Paavirkning.

Ministeriet maa mene, at der maa ses paa dette Forsøg med megen Interesse, som en af Mulighederne for at skabe Højskole paa Byens Grund, og man anser det derfor for ønskeligt, at de Byelever, som optages paa Skolerne under de angivne Betingelser, delvis kan medregnes i Skolens Aarselevtal, i hvilken Henseende man dog under Hensyn til Ønskeligheden af, at der altid er en fast Kerne af Elever med fuldt Ophold paa Skolen, anser det for rimeligt, at de paagældende Elever kun medregnes i Forhold til deres Deltagelse i Undervisningen med indtil Halvdelen, saaledes at kun Halvdelen af de Maaneder, i hvilke de har været Elever, medregnes i Aarselevtallet, ligesom man maa mene, at det rette Forhold mellem Elever med fuldt Ophold paa Skolen og Byelever med kun nedsat Deltagelse bør sikres derved, at det krævede Aarselevtal altid for saa vidt angaar de $\frac{2}{3}$ skal udgøres af de almindelige Elever.

Til 3. Ved Udarbejdelsen af Loven af 1942 ansaa man dens Tilskudsregler for saa gunstige for Skolerne og de Forstandere, for hvis Regning Skolerne drives, at det maatte

anses for uforment og urimeligt ogsaa at give Løntilskud til Forstanderne. Dette Synspunkt har næppe været fuldt ud berettiget, idet man ved Bedømmelsen af de forhøjede Statstilskud i nogen Grad synes at have overset, at de forhøjede Lønningstilskud i de fleste Tilfælde betinges af en i det mindste ganske tilsvarende Forøgelse af Skolens hidtidige Udgift til Lærerlønninger, hvortil kommer at i hvert Fald den i Aarenes Løb stedfundne Udvikling af Prisforholdene, navnlig for saa vidt angaar Brændsel og Medhjælp, ganske har forrykket Skolernes driftsmæssige Forhold.

Det har ogsaa forekommet mindre forstaaeligt, at Højskoleloven ikke indeholder Hjemmel for Ydelse af Tilskud til Forstanderløn, naar der i den samtidig med Højskoleloven gennemførte og iøvrigt paa samme Hovedprinciper som denne Lov hvilende Tilskudslov for Efterskolerne er Hjemmel for Ydelse af Løntilskud til Efterskoleforstanderne. Til Støtte for Ydelsen af Tilskud til Forstanderne for Højskolerne taler ogsaa den Omstændighed, at det ikke mindst nu efter Indførelsen af de af Staten udredede Alderstillæg bliver mere risikabelt end rimeligt for en Højskolelærer at opgive sin Lærerstilling for selv at begynde en Skole, idet han herved mister saavel sin Lønning som sit Alderstillæg og hermed enhver Sikkerhed for Indtægt af nogen Art, da han i hvert Fald ikke i de første Aar kan regne med Indtjening af Løn gennem Skoledriften. Ministeriet anser det for rimeligt og ønskeligt, at Højskoleloven ændres paa dette Punkt, saaledes at der kan ydes Tilskud til Forstanderne som Lærere, beregnet efter den for Lærerne fastsatte Minimumsløn, svarende til Lønnen for andre Lærere i Folkeskolen og beregnet i Forhold til et pligtigt Timetal af 540.

Et saadant Tilskud til Forstanderlønnen vil virke med størst Vægt i Forhold til de mindre Skoler, hvilket maa anses for heldigt, da det uden Tvivl ogsaa under de ændrede Forhold især er disse, som trænger til forøget Støtte.

De fornødne Rettelser i § 8 Stk. 1 og 7 er foretaget i Overensstemmelse hermed.

Højskoleloven af 1942 indførte som nyt i Forhold til den i Henhold til Højskoleloven af 1913 gældende Ordning, at der stilles Krav om en vis Mindsteløn til Lærerne som Betingelse for Opnaelse af Løntilskud fra Staten, idet man under Udarbejdelsen af Forslaget til Loven var opmærksom paa, at Højskolens Betydning er saa afhængig af de til Skolen knyttede Lærerkrafters Kvalifikationer i saa vel faglig som person-